

ZOMBOR ÉS VIDÉKE.

A BÁCS-BODROGH-MEGYEI EGYESÜLT ELLENZÉK HIVATALOS POLITIKAI KÖZLÖNYE.

Megjelenik hetenkint ötször: vasárnap, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

<p>Szerkesztő: Kossuth-utca 12. szám Gergurov-féle házban. hova minden, a lapjaimmal és anyagi részét illető közlemények intézkedések és minden díjak fizetendők.</p>	<p>Felölős szerkesztő: Dr. MOLNÁR GYULA. Kiadják: Gruda Pál és Társa.</p>	<p>Előfizetési árak: Égész évre 8 frt. — Félévre 4 frt. — Negyedévre 2 frt. Néptanítóknak egész évre 6 frt. — Félévre 3 frt. Negyedévre 1 frt 50 kr. Egyes szám ára 5 kr. a vasárnapi szám 10 kr.</p>
---	--	---

Egy néhány megjegyzés a mi kórházunkról.

Lapunk múlt számában hoztunk egy értesítést, mely hírül adta, hogy a nemes-militáris vasúti őrházak egyik baktera a vasut által elütetett, s hogy a zombori kórházba beszállítván, d. u. 4 órától másnap d. e. 10 óráig orvosi segélyben nem részesült.

Meglehet, hogy az a szegény ördög az orvosi segély és kezelés dacára is belehalt volna sébébe, de hát hogy ha ezt a lehetőséget a kórházi orvos urak kényelem-szeretetének méntsegeül elfogadják, akkor egyáltalán mire való az orvosok?

„A kít az isten halálra szánt, annak nincsen számára orvosság a patikában.“ Hát ha ez a vélemény a köztudatba megy, annak az orvosok meg e patikáriusok fogják legjobban kárát vallani.

No meg hát mire való az a kórház? Ha nem tudják a tisztelt kórházi orvos urak, megmagyarázzuk nekik, hogy az épen azoknak a szegényebb sorsu embereknek a számára lett a humanizmus által feltalálva, a kik oda haza kellő orvosi kezelésben, már szegénységük miatt sem részesülhetnek, de semmiesetre sem azért, hogy egy néhány orvos ur honorariumokat rakjon zsebre.

Két orvosa van a zombori kórháznak. Az egyik orvos úr d. e. látogatja meg a betegeket, a másik délután.

Hát ez nem elég. Felváltva be kellene menniök feltétlenül este is, hogy a rögönös segélyre szorulóknak meg a súlyosabb betegeknek este is segélyükre lehessenek.

Azután meg a kórházban van telefon, talán az orvos urak is már csak privát praxisuk érdekében is bevezették lakasukba, ha nem, úgy vezettesse be nekik a város, s legyenek értesítve minden súlyosabb beteg beszállításáról, mert hát azt utóvégre is nem lehet tenni, hogy egy súlyos sérülésben szenvedő 18 órán át nélkülözze az orvosi segélyt.

A hivatalos czáfolat lehet, hogy kimutatja majd, hogy az a szegény ördög nem az orvosi segély hiánya folytán halt meg.

Jól van, de megtörténhetett volna, hogy halálának ez az oka, és ennek a lehetőségnek előfordulnia egy kórházban nem szabad.

Lehet hogy azzal védekeznek az orvos urak, hogy dotációjuk kevés; azért a pár száz forintért nem érdemes napjában kétszer is kimenni a kórházba.

Erre csak egy válasz lehet; ha

nincsenek megelégedve a dotációval, kérelmezzék annak a felemelését. A város vagy fel fogja emelni, vagy nem. Ha nem emeli fel, mondjanak le, s akkor a város pályázatot hirdet. Ha nem akad alkalmas pályázó, úgy kénytelen lesz felemelni a dotációt, hapedig akad, úgy bebizonyul, hogy a jelenlegi orvos uraknak nincsen igazsága. De hát utóvégre is nekünk az orvos urak dotációjához most kevés közünk van. Szó a mi szó, a kórházban nincsen rendjén a dolog. Már pedig ez nem tűrhető. Emberétől van ott szó, uraim! s ott hanyagságot, kényelem-szeretetet tenni nem lehet, nem szabad.

Ennyit egyelőre, bár nagyon szeretnők, ha e tárgyra többé visszatérnünk nem kellene.

A VIII. nemzetközi közegészségügyi kongresszus.

Budapest, 1894. szept. 2.

Lázás sürgős-forgás, — idegenebbnél idegenebb kinézésű arcok, — legkülönbözőbb idegen nyelvek, folytonos csoportosulások, — jelvényes emberek, ez a helyzet képe ma Budapesten. Legalább 3000 idegen van ma Budapesten a világ minden tájáról s köztük legalább fele olyan, mely nemcsak numerál, hanem ponderál.

A világ legtudósabb professzorai, a legszénialisabb orvosok, — legképzettebb köz-

TÁRGZA.

Szakitás.

Írta: MILKÓ ELDIÓR.

Elza, Kátay András vasutépítőnek szép fiatal felesége, a kék boudoirjában ült egy épen olyan filigrán-alkotású kis karosszékben, mint aminő finom hölgy volt ő maga, s az állat, (amelyen nem hiányzott a beszélyírók által háromszáz év előtt fölkapott bájos gödröske) a jobb kezére fektetve, merengett azon a helyzeten, melylyel az olvasó azonnal meg fog ismerkedni.

Tudom, hogy az a kék boudoir, amelyben szép asszonyok merengenek, már teljesen lejárta magát. Már csak a színes borítéku divatlapok elfogulatlan olvasónői hisznek benne. De hát mit csináljak? Tehetek-e arról, hogy e sorok hősnőjének éppen kék ülőkeje van?

Nem tehetek róla, valamint nem tehetek arról se, hogy a kacérsága olyan válságos helyzetbe sodorta, amelyen most merengeni kénytelen.

Elza tehát ott ült a boudoirjában abban az időszakban, amit a franczia „entre chien et loup“-nak nevez, abban a kellemetes félhomályban, mely a lampagyújtást, a hivatalos estét megelőzi és újra végigélte, — már vagy tízedszer, — a tegnap este történeteket

Ákos még merészebb volt, mint rendszeren, valósággal szemtelenkedett. A Vessésk Jourján egymás mellett ültek s az a bátor gazember ugyanevak udvarolt neki, igazán kézzelfoghatólag. Pir önti el az arcát, — már vagy tízedszer, — valahányszor visszaemlékezik rá. Mikor lehajolt a leejtett szálvéta után, s mikor egy későn érkezett vendég kedvéért összébb rukkoltak, meg még egy párszor, amire nem is gondolhat szégyenkezés nélkül.

Ma! — hanem tegnap, tegnap maga se tudja, mi baja volt, de tegnap izlett neki ez az izetlen játék, ez a megpróbáltatása az érzékeknek, tegnap tetszett neki ez az ostrom. Szívesen túrta az Ákos apró komisszáit, annyira meg volt babonázva a veszedelmes ember gonosz szellemességétől. Hízelt neki, hogy ez a talentumos férfi, aki más asszonyokkal olyan könnyedén bánik el, rája egy kötetnyi elmisséget pazarolt el néhány óra alatt. Egészen részeg lett tőle, s mikor későn este hazafelé mentek, (ő az Ákos karján imbolygott, míg az udvarias vasutépítő egy öreges nénikét vezetett), az éj sötétében legalább is százszer engedte megcsókolni a keztyűtlen kezét s mindegyik ujját külön-külön, végül pedig félig önkívületben azt mondta neki:

— Nem bánom, jöjjön holnap hat

órákor. Andor a délutáni gyorsvonattal elutazik valami vasuti dologban.

Bizonny, ha valaki tízennyolcz esztendőskorában férjhez megy, s aztán azt tapasztalja, hogy mindenki többet foglalkozik vele, mint a ferje, akkor annak nem is igen lehet más vége, mint az, hogy egyszer csak olyan fokra emelkedik a kacérsága, mint a mi kis barátónké, a ki négy esztendő előtt még úgy szerette Kátay Andrást, ahogy vasuti vállalkozót még sohase szerettek. Mert nem csak a kacérság terem udvarlókat, hanem a sok udvarló is megteremti és fejleszti a kacérságot. Hogyha talán egy gögicsélt gyermekhang szórakoztatta volna a szomszédszobából, akkor bizonyosan jobban vigyázott volna a sok veszedelemre, amely minden oldalról környékezte. Ma már nem szereti a férjét, legalább nem úgy, mint négy évvel ezelőtt, s a sok unatkozás arra az ostobaságra vezette, amelyet tegnap este elkövetett. Magához rendelte olyan időben Ákóst, a mikor Andor nincs otthon. Ez az egész asszonyka még nem valami sokat tudott a szerelmi életéről s annak ármányosságairól, a kacérsága is inkább ösztönserü volt, mint mesterfogóság, mégis érezte, hogy nagy hibába esett, amelyet nem lesz könnyű jóvá tenni.

(Folyt. köv.)

egészségügyi írók, — világesodálta természet-kutatók adtak egymásnak találat, hogy egy évi újabb tapasztalataikat egy-egy felolvasás alakjában közöljék kartársikkal és így átadják az egész világnak. Hogy csak pár nevet említsék: dr. Nothnagel a bécsi egyetem legutóbb oly sokat emlegetett tanára, dr. Rubner berlini egyetemi tanár, dr. Scheel főkörmánytanácsos Berlinből, Claudio Sforza és Pietro Litta hírneves olasz egyetemi tanárok, Blauil Tamás egyetemi tanár Londonból stb. stb.

A mily diszes a társaság, mely a fővárost látogatásával megtisztelte, — olyan fényes a fogadtatás; olyan előzékeny a bánásmód velük.

Tegnap, tegnapielőtt kezdtek egymásután érkezni, s miután nagyobbára egyenként nyári tartózkodási helyükről jöttek, nagyobb-szerű fogadtatás nem volt, hanem az élmes rendezők a műegyetemre vezették. A műegyetem pedig jelenleg egy igazán remek nyilvántartó állomás és hadiszállás. Minden egyes kongresszusi tag részére egy postafiók van, hol minden a nap eseményeire vonatkozó meghívót, tájékoztatót, újságot, levelet együtt talál. Az egész műegyetem, mint egy elegáns Casino van berendezve. Társalga, büffet, felolvasó-termék, játéktér, fogadószobák s száz meg száz a vendégek szolgálatára álló szolgálószolgálat.

Tegnap volt a kongresszus tulajdonképeni első napja, midőn a tagok először bontották fel postafiókjaikat s mindenki megtalálta a programokat 4—5 nyelven, napilapokat, szabadjegyet az összes fővárosi fürdőkhöz, Margitszigetre, Hunyady János keserűvíz forráshoz meghívót s a mai ünnepélyes megnyitásra szóló belépő-jegyet tagsági jelvényeivel.

Este azután a főváros vendégelte meg az összes kongresszusi tagokat a múzeum kertben és a foyerekben. A mit csak szem-szaj kívánhatott hideg ételekben, nyálankaságokban, finom borok, sörök, liqueurok, thea quantum satis. S mily érdekes a kép! Világhírű professzorok és orvosok, miniszterek, államtitkok, osztálytanácsosok, vagyonos emberek, feleségeikkel a foyerben sétálva, vagy a lépcsőkön állanak kezükben egy tányérral, melyben sonka, tengeri rak, hideg sült, kaviar van felkalmazva, mellettük a földön egy üveg burgundi s úgy jóllaknak, hogy jobban a hatfogásos vacsoránál otthon soha.

Tízet üt az óra, a zene háromszor elhuzza Rákóczyt, a muzeumkert körül s ezzel a hivatalos első nap vége s az orpheumokba nyeri folytatását a fiatal garda részéről, míg a nevesebb tudósok részére egyik-másik családnál vannak kisebb fogadó estélyek.

A mai megnyitó gyűjtötte össze ismét a kongresszus tagjait a vígadó nagytermébe. Egész délelőtt lehetett azonban már a városban az estélyoiteltette öltözött kongresszusi tagokat, a mint fiakkern járják be a város utcáit s azután mind a vígadóba tartanak. Pont tízenegy óraker kezdődött meg a megnyitási ünnepély. Károly Lajos főherczeg leolvasta a megnyitó beszédét, a kongresszus elnöksége s a külföldi képviselők egymásután megköszönték, újra fiakkern, — újra szét-szeledés a városba s délután kezdődik meg a tudományos munka, — melyet az első bakteorologus, Semelweisznak szentelt emlékünnepély előz meg. *Dr. Ödöly Miksa.*

Politikai hírek.

— Tisza Kálmán nagyváradi beszámolója képezi a nap eseményét. E beszámolóra, melyet lapunk zártkörű vesztünk, legközelebb visszatérünk, most csak annyit jegyzünk meg, hogy Hlatky Endre pártelnök üdvözlő beszédében igen kellemetlenül hatott, hogy míg a nagyváradi utcai tüntetésekben megnyilatkozott magyar chovinizmusról elítélőleg nyilatkozott, addig az oláh izgatások megrovására nem volt szava.

Városi ügyek.

Pályázat. Zombor szab. kir. város tanácsa az üresedésben levő 600. forint évi fizetéssel javadalmazott városi ügyészévi irodatiszti állásra pályázatot hirdet. Felhívtnak az ezen állást elnyerni óhajtok, miszerint az 1883. évi I. t. cz.-ben előirt képességeket igazoló pályázati kérvényeiket folyó évi szept. hó 16-án Sándor Béla főispán úrhoz terjesszék be.

Hírek.

— **Császká György** kalocsai érseket azon hazafias tenyeért, hogy a zombori hírdet kétfejtű sasos oszlop tetejére Magyarország czimerét határozta fölvetetni, — a Zombori Nép kör f. hó 2-án tartott közgyűlésén nagy lelkesedéssel egyhangulag *disztalgjának* megválasztotta. Egyben elhatározta, hogy a diszesen kiállított oklevelet egy küldetés fogja az érseknek Kalocsára elvinni, és az érsek arczképét a kör helyiségében kifüggesztesse. Egyben a következő sürgönyt küldték Kalocsára. *Császká György érsek ő eminentiájának Kalocsán.* A zombori Nép kör a mai napon tartott közgyűlésén, azon hazafias intézkedésért, hogy a kétfejtű sasos oszlop tetejére a magyar czimert tetetni rendelte, egyhangulag nagy lelkesedés mellett Eminentiadat a kör disztalgjaul megválasztotta. A közgyűlés megbízásából: Dr. Donoszlovits Vilmos elnök.

— **Helyreigazítás.** Lapunk 92. számában „Vasuti baleset, kórházi hanyagság” című közleményünkben azt írtuk, hogy Gromilovics Illés vasuti őr egyik lábán a robogó vonat átment. Mint utólag értesülünk, a vonat nem ment át a lábán, hanem espicsonjtát és valószínűleg egyik bordáját törte el a szerencsétlennek. Hogy a halál oka külső vagy belső elvérzés volt-e, azt mint lapunkban írtuk is, bebizonyítottak nem tudjuk, mert amint halljuk, a kórházba az orvosi segélyt oly sokáig nélkülöző sérült, vérben fektűt a felületes kötes folytán. Mint értesülünk, a szerencsétlenek az első segélyt dr. Konrád Sandor nemes-militárii közegyi orvos nyújtotta. Egyebekben állításunk fenntartjuk, — és legközelebb meg reá visszatérünk.

— **A bácskai termés.** Az ideai aratásnak eredménye megyénkben a vidékek szerint változó és habár a cséplés még mindenütt folyamatban van, a gabonaneműekben általánosságban jó középtermés konstatalható. A minőség pedig éppen kitűnőnek mondható. A buza majdnem mindenütt kitűnő piros színű, kevés vegyülekkel és 77—80 kilogrammot nyom. A zab szép fehér, vegyülekmentes és 42—45 kilogramm nehéz. Ezzel szemben azonban nagyon rossz kukorica-termése van kintásunk. A csövek nagyon silányak, fejletlenek és javarészen nagyon kevés szem látható s a mi van, az is korcsfejlemény. A hüvelyes vetemények termése szintén messze mögötte van az előző évekének, míg a kvalitás elsőrendű. A gabonázletekben az élet igen pezsgő, de a forgalom nem oly élénk, mint máskor ily időben lenni szokott. A buza árai nálunk: 78 kilogrammos 6 forint 10 krajczártól 6 forint 15 krajczárig. Zab 5 forint 40 krajczártól 5 forint 45 krajczárig. Árpa 5 forint 25 krajczártól 5 forint 30 krajczárig. Régi kukorica 5 forint 50 krajczártól 6 forint 60 krajczárig 100 kilogrammonként.

— **Vasuti kaland.** Érdekes és nem kevésbé pikáns vasuti kaland folyt le a napokban a Prigl.-Szt.-Iván és Zombor közötti vonalszakaszon. A főkalauz a jegyeket revizáló egy vasuti fülkébe nyitott, a hol a fülke utasait, egy urat és egy hölgyet olyan helyzetben talált, a melynek leírását nyomdák alá adni nem lehet. A főkalauz szeméremzetet megbotránkozván, kijelenté, hogy a pásztorórákat élvező párt „közzsemérem elleni vétés” miatt a zombori rendőrségnek feljelentend. Mikor a vonat a zombori csapatkórház elé ért, a hölgy hogy a feljelentés

elkerülje, a menetét némileg meglasztott vonatról leugrott, a rendőrség elé állított ur pedig U . . . J . . . pestimegyei földbirtnokosnak igazolta magát, s kijelenté, hogy ő utársát nem ismeri, s hogy a pásztor-órák örömeit 10 forinttal honorálta. A leugrott hölgyet kereste a rendőrség, de nyomára akadni nem tudott. A rendőrség utazó zsebtolvajról sejt a kaland hősnőjében, mert ez eset előtt való nap egy ilyen, hamisított ajánló levelekkel egy zombori ismert kereskedő családjának vendégszeretettel vette igénybe, s e vendégszeretettel azzal halálta meg, hogy a családó aranyóráját és lenczát magával vive, megszökött.

— **A kereskedelemügyi miniszter** a szegedi kereskedelmi és iparkamarához intézett legújabb leiratával azon kiváló fontossággal bíró tárgyra hívja föl a nagy közönség figyelmét, hogy az „Első magyar varrógépgyár részvénytársaság” ez év folyamán, fél millió forintot meghaladó részvénnyel Budapesten varrógépgyárat létesített, mely vállalatot, méltányolván annak közgazdasági fontosságát, egy kormány, valamint Budapest fő- és székvaros közönsége jelentékeny támogatásban részesítette. A vállalat ez év tavaszán megkezdvén üzemet, az első néhány hónapra terjedt próbaidő elteltével, az e téren is hatalmas külföldi iparral most készült versenyre lépni, mely küzdelem — tekintve a külföldi ipar előnyösebb helyzetét az első hazai e nemű iparvállalatra csak az esetben ígérkezik eredményesnek, ha ezen, minden tekintetben a technika mai színvonalán álló és a legfokozottabb igényeknek is megfelelően képes ipartelep úgy a hatóságok, mint a közönség támogatásában részesítetik. Enneköza felhívja a miniszter ur a kamarát, hogy a kerület összes iparosait, kik iparuk folytatásához varrógépeket igényelnek, ezen hazai vállalatra figyelmeztesse, és oda hasson, hogy úgy a jelzett iparosok, valamint a nagy közönség is, mely házi használatra kíván varrógépeket beszerezni, szükségletüket lehetőleg az említett hazai iparvállalattól szerezzék be.

— **Becsapott közönség.** Nagy falragaszok hirdettek Újvidéken a múlt vasárnap, hogy a Mayer-féle szálloda kerjében Haring léghajós léghajójával felszall s azon trapezmutatványokat eszközöl. Volt itt közönség szépen. Tollaskalpu hölgy és meztelábos pesztonka, pari és parin aluli közönség szorongva töltötte meg a helyiséget. A léghajó fel is szállt, a léghajós is beült egy — fiakkernbe, hogy elebláboljon. A rendőrség azonban hamarosan fülön csipte s haszlatan mentegődzött: „hogy kívánják, hogy beüljen, hiszen csak egy életem van”, — lefoglalták a begyűlt pénzt, a mi a 100 forint jóval felülhaladta.

— **Esperesi közgyűlés.** A bácsszeremi a. h. ev. esperesség a következő meghívót bcsátotta ki: Nagy tisztelűt s tekintetes esperesség! Van szerencsénk ezennel nt. s tek. Esperesség tudomására hozni, hogy az ez idej esperességi rendes közgyűlés f. é. szeptember hó 18-án Újvidéken, d. e. 9 óraker fog megtartatni. Előzetes tanácskozmány szeptember 17-én d. u. 5 óraker leend. Ugyancsak szeptember 17-én d. e. 10 óraker papi értekezlet, utána pedig elkészíti segélyegylet közgyűlése tartatuk. Az esperesi közgyűlés tárgyai: 1. Főesperesi évi jelentés s ennek kapasan a netaláni szükséges határozatok. 2. Egyházközségi és esper. szabályrendeletek tárgyalása. 3. A tavali évi évi esp. közgyűlés jegyzőkönyveinek kapasan tárgyalandó ügyek. 4. Iskolai jelentések. Az egyházmegyei szabályrendelet kidolgozása tekintetéből m. é. novemberi közgyűlésben megválasztott szabályrendeleti bizottság szept. 10-én d. e. 10 óraker Újvidékre ezennel meghívatik. Akár miféle folyamodványok, beadványok, kérelmek jó levele az esp. közgyűlés tartása előtt küldendőek az esperesi hivatalhoz, mert a gyűlés napján benyújtottak tárgyalás alá nem kerülhetnek. A báró Balácsy alapítványból segélyt kérelmezők czimezzék folyamodványukat a nagymélt. s főtiszt. kerületi közgyűlés-

hez, s az esperesi hivatalhoz küldendők. A. Egyházak folyamodványainál jelzendő a) lélekszám, b) bevétel s kiadás, c) a kért segély czélja, d) egyéb kútfej segély, e) az egyházak keresetmódja. B. Lelkészfolyamodványok kellekei: a) életkor jelzése, b) szolgálati évek száma, c) családi állapot, d) jövedelem, e) milyen czélra kell segély. C. Papözvegyek folyamodványainak kellekei: a) életkor, b) mióta özvegy, c) családtagok száma, d) jövedelme, hol s kinél tartózkodik. Zsedenyiféle segélyért a folyamodványok a tanítók részéről ide be- küldendők s czímezendők mélt. s főtiszt. Püspök urhoz. Az esperes. pentúrba beszo- gálandó évi járulékok és hátralek az itt jelen- levő esperes pentúros urnál új kivetés szerint befizetendők. Nem különben a papi segélyegye- leti illetékek is em alkalommal fizetendők. Midőn vegtöre figyelmeztetjük a nt. urakat, mi- szerint minden egyház pap és felügyelőn ki- vül két küldött által képviselheteti magát megbízó levelek előmutatása mellett, a meg nem jelenők pedig elmaradásukat okadatolják, óhajjuk Istennek áldást ezen igyekezetünkre is, hogy testveri jóindulattal az evangéliumi kegyesség alapján, sikeresen mozdítsuk elő Isten országa terjesztését, egyházunk javára a hívek úgy mint magunk üdvére Atyafiságos közönséssel maradjunk: Belohorszky Gábor, főesperes. Rohonyi Gyula, egyházmezei tel- ügyelő. Ujvidéken, 1894. évi augusztus 24-en.

— **Uj plebános.** A csonoplai plebán- nössá kinevezett Kuts Endre helyébe mint halljuk, a kegyuraság Tumbász István sza- badkai gymnasiumi helyettes hitoktatót ne- vezte ki.

— **Kinevezés.** A szabadkai főispán Polyákovits Endre városi díjnokot, helyettes belső rendőrbiztossá nevezte ki.

— **Eszküvő.** Kovacsics János, szabad- kai fűszerkereskedő mult hó 30-án Tamás Mariskának örök hűségét esküdött — Ó- Moroviczán.

— **Nyugalomba vonulás.** Wider- kehr József, deronyai plebános, nyugalomba vonult.

— **Eljegyzés.** Beslich Annát, Beslich Tádé közs. bíró leányát eljegyezte Mandich Fülöp, Mandich Albert fia Bajmokon.

— **Villamos világitás Ó-Becsén.** Heinecz ferenczesatornai főmőrnök mult va- sárnap az ó-becsei képviselőtestület és elő- járáság néhány tagjával tanácskozási fol- yatott az irant, hogy a Ferencz-eszatorna torkolatának. Ó-Becse alá hozatalala esetén hajlandó lenne-e a község hozzájárulni ahhoz, hogy a vízerő felhasználásával villamylá- gitással láttassék el a város. Ugyanis vízmű- malomra az igazgatóság nem ad engedélyt és így a víznek erejét okvetlenül más ipari czélra kell felhasználni. A jelenvolt képvisel- lők örömmel üdvözöltek ez eszmét és haj- landóságukat nyilvánították a hozzájárulá- hoz, miért is fölkérték a főmőrnök urat, hogy részletes tervezetet és költségetést terjeszzen be a képviselőtestület elé.

— **Bezárt patika.** Gombos Béla fő- szolgabírói rendeletére augusztus hó 29-én a községi előjáróság Pinter Vidor ó-becsei gyógyszerárát bezáratta. Új helyéül a szent- tamási- és templom-utca sarka van kijelölve.

— **Női Othellok.** Markovits Julka, Szlankamenáci Julka és Mojsilov Mileva ujvidéki amazonok egy legény fölötti szere- lemfelettségől m. hó 29-én este összekaptak és Mojsilov Milevát annyira helybenhagyták, hogy annak felgyógyulásához kevés a remény.

— **Aljegyzőből szolgabíró.** Kutassy Józsefet Szabadka város első aljegyzőjét, Aranyosvármegye törvényhatósága a f. év aug. 31-én Tordán (Erdély) tartott közgyűlésen egyhangulag megyei szolgabíróvá választotta.

— **Tűzesetek Szabadkán.** Mult hó 28-án d. u. 2 és fél órákor Nagykanász István VIII. köri udvarán egy rakás szalma, 29. este 8 órákor pedig Fekete János VI. köri lakos szindelyes háza, eddig ismeretlen okból, kigyulladt. A megjelent tűzörségek —

a rendkívüli vízhiány miatt — csak nagy- nehezen tudták a tűznek tovább terjedését megakadályozni.

— **Hirtelen halál.** Matussek Béla 35 éves munkácsi gymns. tanár, augusztus 30-án Bajáról jövet delben a szabadkai vasúti indóházban hirtelen elhunyt. A hullát a kör- házba szállították s ott felboncolván, az orvosok a halál okául agylágyulást és szív- szélhűdést konstataáltak.

— **Ujvidék küldöttje a demo- graphiai kongresszuson.** A szeptember 2-án Budapesten megnyílt internationalis de- mographiai kongresszuson Ujvidék sz. kir. város dr. Jojkits Mladen tiszti főorvos szemé- lyében képviselteti magát, míg Szabadka sz. kir. város képviselőjében a kongresszuson részt vesznek: dr. Kertész Sándor tiszti főor- vos, Szigety József városi tanácsnok és Szal- lay Mátyás rendőrkapitány.

— **Lopás.** Szili János zentai szűrszabó mestert mult kedden virradóra érzékenyen meglopta valamely gaz tolvaj. A szegény ember hétfőn d. u. kifáradva jött haza a török-kanizsiai vásárból és dőlőgát végezve, korán este aludni tért s vele együtt egész háznépe. Reggelre kelve azután, azt kellett tapasztalniuk, hogy a kamrába helyezett szű- rőkből 11 drb hiányzik, azokat valaki az éjjel ellopta, a mit annál könnyebben vég- hezvíhetett a tolvaj, mert a sok le- és be- pakolás után, mikor lenyugodtak, a kamra ajtót nyitva felejtették. A károsult az esetet följelentette a városi rendőrségnek, meg az állami csendőrségnek, kik most együttesen keresik a tolvajt.

— **Polyákovits Lajos** szabadkai szű- letésű ujvidéki róm. kath. káplán tábóri lel- készséé nevezetett ki Budapestre.

— **Hurokra került tolvajbanda.** A török-kanizsai m. kir. állami adótarban elkövetett 24 ezer forintos lopás sokkal ha- marabb kiderült, mint sem gondolni lehetett. A tettes a hivatal szolgája és egy ottani gépész volt, a kik együttesen eszeltek ki és vitték keresztül a tervet, mely gonoszság azonban hamar torkukra forrt.

— **Hymen.** Eich Rezső tovarisovai helyettes jegyző jegyet váltott Katholy Ka- ticza kisasszonnyal Német-Palánkaról.

— **Tűz.** Miskov Luka ó-palánkai lakos udvarában álló cseplőgépe ismeretlen okból teljesen leégett.

— **Tanítónő választás.** A német- palánkai polgári leányiskolához tanítónőül Szutrély Gizella kisasszony lett megválasztva.

— **Jegyző választás.** Bácsmadarasi jegyzővé egyhangulag Allaga Pál dauvaii községi jegyző választott meg.

— **Jóváhagyott szabályrendelet.** A belügyminiszter a Baja város törvény- hatósága által alkotott közrendészeti szabály- rendeletet — a Reich Ignác és társai által ellene beadott felelkezés elutasításával, — a jóváhagyási záradékkal ellátta.

— **Megyei tűzoltó kongresszus.** A pár hóval ezelőtt elnapolt Bács-Bodrogh megyei tűzoltó-kongresszust — a mint bennünket értesítettek, — szeptember 8-án fogják az érdekeltek Zentán megtartani. Maga az egyesület buzgó elnöke Schmausz Endre alispán, családi gyászra miatt aligha megy el s így helyette a gyűlést az alelnök, Városy László fogja vezetni.

— **Öngyilkosság.** Baló István zentai lakos már több év óta gyógyíthatatlan beteg- ségben szenvedett, mi fölött annyira elkeseredett hogy aug. hó 24-én éjjel egy őrizetlen pillan- tatban kiszökött az agyából s öngyilkos szándékkal beleugrott a Tiszába. Masnap megtalálták a Tisza partján a kalapját s innen tudták meg öngyilkosságát. Hét nappal később kifogták holttestét a sárgapartnál a réveszek s beszállították a zentai alsóteme- tőbe, ahol még aznap el is temették.

— **Verekedés polgári házasság miatt.** Mijatov Mladen fodrász és Brunner Gyula mészáros — mindkettő kanizsai —

együtt mulattak többekkel. Borozás közben szőba jött a polgári házasság. Brunner azt védelmezte, Miatov pedig kárhóztatta. Annyira összejöttek végre, hogy argumentum híján Brunner Mijatovot arculcsapta ez meg Brunner oldalba szurta. Az ügy a zentai járásbírósg elé került, mely Mijatovot 6 napi fogságra és 90 ft pénzbírságra, Brun- nert pedig 3 napi fogságra és 30 ft pénzbírságra ítélte s egyben mindkettőt a felmerült költsé- gek egyterítésében elmarasztalta.

— **A szabadkai főgymnázium ügye.** Régóta vajudik a kérdés kik tanítsa- nak a szabadkai főgymnáziumban: világi vagy szerzetes tanárok? Mint illetékes helyről hallottuk, a kérdés immár közeledik a meg- oldáshoz, amennyiben a kegyes tanítórend nyilatkozott, hogy az intézetet kész átvenni.

— **Eljegyzés.** Sztipits Márk, a „Sztipits és társai” czég tagja, jegyet váltott Dorozsmai Eteleka kisasszonnyal Szabadkán.

— **Halálozás.** Özv. Galamb Józsefné szül. Miklós Klara, Galamb Zoltán ujvidéki törvényszéki bíró édes anyja, folyó évi augusztus hó 27-én hosszas szenvedés után életének 81-ik évében Veszprémben elhunyt.

— **Életunt ácssegéd.** Mult hó 30-án Tatár Péter 69 éves ácssegéd ismeretlen okból az ujvidéki katholykai temetőben egy régi rozsdás pisztolyal magára lött, de szerencsére nem találta magát.

— **Tanárs választás az ó-becsei polgári iskolához.** Mult vasárnap déltűn az ó-becsei polgariskolai iskolaszék ülést tartott, melyen a megye megbízottjaként Vissy Károly kir. közjegyző elnököl. Zsótér Andor, mint az iskolaszék elnöke bejelentette, hogy kiléncz pályázó van, kiknek kérvényét be- mutatta, bizonyítványaitak, okmányaitak fel- olvasta. Az igazgatói állásra pályáztak: Finta Ignác Bekés-Gyuláról, Ocskai János Nagy- Rőczéről és Benzec Samu Sajó-Gömörörről; a tanítói állásra pedig: Strak Andor Debre- czenből, Piszarevits Alexander Bukovácztól (szerb nyelven irt kérvényvel.) Lányi Lajos Kocsádról, Révész Károly Bihar-Diószegről, Simoncsics Alajos Kis-Mácsádról és Révész Ferencz (minorita) Szilágy-Somlyóról. Mint legszebb bizonyítványokkal és ajánló leve- lekkel bíró Finta Ignác egyhangulag választ- tott meg igazgatonak, míg Ocskai János szótöbbséggel győzött Révészszel szemben v második állásra. Az iskolaszék sürgönylegi értesítette a megválasztottakat és állásaik elfoglalására hívta fel. Ocskai már értesítte az iskolaszéket, hogy a tanítói állást nem fogadja el, mert az igazgatóira pályázott. Így tehát ez állást új választás utján fogja betölteni az iskolaszék. Finta Ignác igazgató- tanár állását már elfoglalta és a legstürögősebb elintézésére az iskolaszék ülést is tartott.

— **A katonai büntető bíróság ítélete.** A budapesti I—III. kerületi járásbíró- ságot nemrég amitt keresték meg, hogy egy katonai büntető- bírósági ítélet alapján rendelje el a végrehajtást. A járásbírósg a kérelem teljesítesét megtagadta s határozatát azzal okolta meg, hogy a végrehajtási törvény 1. szakaszának f) pontja értelmében kielégítési végrehajtásnak csak a vagyoni marasztalást tartalmazó büntető-bírósági hatá- rozat alapján van helye s a katonai bíróság határozatát nem tekintheti ilyennek. A királyi tábla másképp fogta fel a kérdést, mert a végrehajtást elrendelőnek mondta ki, még pedig azért, mert a hivatkozott törvény a büntető-bíróságok között nem ismer külön- séget s így a hadbírósgnak a katonai büntető perrendtartás szerint megfelelően kiállított értesítést a fenforgó esetben figyelmenre kell méltatni.

Irodalom.

A „Vasárnapi Ujság” szeptember 2-iki száma a fővárosban ülésező VIII. nemzetközi közegészségügyi és demografia kongresszus alkalmából egészen a kongres- szussal foglalkozik s közli a kongresszus szervező és végrehajtó bizottsági s egyes szakosztályai elnökeinek arcképeit, életrajzi

adatok kíséretében. Egyik czikke a „Magyar közegészségügy multjából” mond el érdekes adatokat a kongresszus alkalmából. — A „Az ország fővárosa” című közleménye (rajzokkal s két nagy városi látképpel) Budapest emelkedéséről nyújt képet. — „Szemmelveisz Fülöp emlékezete” című czikke kapcsán közli a világhírű magyar orvos öregkori és ifjúkori arczképeit és síremlékének rajzát, melyet a keresési-utimetéiben a kongresszus alkalmával lepleznek le, további közleményei” A „kongresszus otthona”-ról, és a „Kongresszus”-ról szólnak, s aztán a rendes rovatok és sakkjáték, Keptalány, stb. egészítik ki e szám tartalmát, mely 45 képpel jelent meg. — A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negyedévre 2 fnt, a „Politikai Ujdonságok”-kal együtt 3 fnt. Megrendelhető a Franklin-Társulat kiadóhivatalában (Budapest, egyetem-utca 4. sz.) Ugyanígy megrendelhető a „Képes Néplap” legolcsóbb újság, a magyar nép számára, féltre csak 1 fnt 20 kr.

Törvényszéki csarnok.

Megújított 12000 forintos bűnper. Majdnem 8 évig húzódott, míg a három forumot bejárta azon bűnper, melyet *Spinner* János cservenkai birtokos indított *Andreas Jakab* és *Rumpf Keresztély* ellen, mivel *Andreas Jakab* panaszosnak 4 drb. 3000 ftos váltóját, azon ürügy alatt hogy fiókjában számlákat keres kicsalta, s *Rumpf Keresztélyre* forgata azokat beperelte. A kir. trvszék 2 nap végtárgyalás után vádlottakat a lopás, sikkasztás és csalás bűntette alól a bizonyítékok elégtelensége miatt felmentette s ezt f. é. június havában a m. kir. Curia is helybenhagyta. Minthogy azonban *Spinner János* jelenleg olyan újabb bizonyítékokkal rendelkezik, melyek alapján vádlottak elítélését remélheti, egy fővárosi ügyvéd útján a trvszékthől az ügy újra felvételét kérte, becsatolván közjegyzői okirattal igazoltan az új bizonyítékokat, melyek alapján az ügy újra felvételét kéri. Így tehát újra dolog ad a trvszéknek a 12000 ft értékű 4 drb. váltó, mely már 4 váltóper és 2 bűnper alakjában foglalkoztatta a zombori kir. törvényszéket.

HIRDETÉSEK.

10513. sz.
tkvi 1894.

Árverési hirdetményi kivonat.

A zombori kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy az apatini árvtár végrehajthatónak *Gillich József* és neje végrehajtást szenvedő eleni 204 fnt 25 kr. tőkekövetelés és járulékal iránti végrehajtási ügyében a zombori kir. törvényszék az apatini kir. járásbírósg területén levő s az Apatinban fekvő az apatini 1146. számú tkjben *Gillich József* és neje szül. *Brenner Katalin* tulajdonául bejegyzett A. I. 1250. hr. sz. 215. ö. i. számú házra és 53: öles beltelekre 842 fntban czennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb meg-

jelölt ingatlan az **1894. évi szeptember hó 20-ik napján délelőtt 10 órakor** Apatin községházánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladtni fog.

Árverezni szándékozó tartoznak az ingatlan becsárának 10%^o-át vagyis 84 fnt 20 krt készpénzben, vagy az 1881. L. X. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt m. kir. igazságügyminiszteri rendelet, 8-ik §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban, a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. L. X. t. cz. 170. §-a értelmében, a bánatpenznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt, Zomborban, 1894. évi július hó 9-ik napján. A zombori kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság.

Hettesheimer,
kir. tvszéki bíró.

Egyéves önkéntesek lehetnek

azon ifjak is, kiknek érettségi bizonyítványuk nincsen; sőt **középsiskolát sem végeztek** s így rendes besoroztatásuk esetén három évi katonai szolgálatra volnának kötelezve, ha valamely csász. és kir. hadtestparancsnokság előtt a szabályszerű aspirans-vizsgát leteszik, amelyre megfelelő szorgalom mellett **néhány hónap** alatt előkészülhetnek.

Válaszbélyeggel felszerelt levelekre részletes felvilágosítást ad

Landesmann Lipót
igazgató, SZABADKÁN.

NB: **Besorozott** hadkötelesek **már** nem bocsáttatnak vizsgára.

Walszer Ferencz-féle

ALAPITTATOTT
1858.

ELSŐ MAGYAR GÉP- ÉS TŰZOLTÓ-SZER-GYÁR

Harang- és ércöntőde részvény-társaság

BUDAPESTEN, VII. kerület, Rottenbiller-utca 66. sz.

Következő főosztályokat foglal magában:

8—10

I-ső osztály.

TŰZFECSKENDŐK gőz- vagy kőzhajtásra, kerti fecskendők, víz-szállítók, mindennemű tűzoltószerek, vízfordók, létrák, egyéni felszerelések, tornaeszközök közszolgálati szerek és eszközök, nevezetesen: utcazi locsoló-gépek, utca-öntöző-kocsik, himbatargoncák szeméthordásra és utcazi locsolására, póczegődör- és esatoma-tisztító gépek légszivattyúval (nappali bűzmentes munkához), fertőtlenítési szerkocsik, mentősisak füst- és foltjogázók (borpince) ellen

II-ik osztály.

VIZMŰVI OSZTÁLY. Szivattyúk minden czélra és minden nagyságban bármint folyadékok szállítására, minden a vízműtani szakmába vágó gépek, vízvezetékek ipari vagy gazdasági czélokra, vízvezetékek városok számára, nyilvános vagy községi fürdőházak, házi vízvezetékek, fürdők, bűzmentes árnyékszék, esatornázások, központi fűtések lég-, víz- vagy gőzzel, melegházak fűtési berendezése, forrásvizemelőgépek (Oellwter Walszer-féle szabadalom) ásványvizek palackozására.

III-ik osztály.

ÉRCZ- ÉS HARANGÖNTŐDE. Harangok minden nagyságban, összhangzó harangcsoportok, szabadalmazott felszereléssel és vasharanglábak, ércöntvények rajz vagy minta szerint ipari és forgalmi czélokra.

IV-ik osztály.

SISAK ÉS KATONAI FELSZERELÉSEK. Sisak, sapkák, bármely egyenruhához csapatok részére szükségelt fővegnumék, vas, érc, bőr vagy szövettől, oldalfegyverek, bőrárúk, szíjnumék és teljes egyéni felszerelések.

Árjegyzékek és költségtervezetek díj- és bérmentve szolgáltatnak.